Należytość pocztowa płacona ryczałtowo gotówką.

Nr 1. Nowy Targ, dnia 1. stycznia 1930 r. Rok XVIII

GAZETA PODHALAŃSKA

Nakładem Podhal. Spółki Wydawniczej w N. Targu. „Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę

Adres redakcji: Nowy Targ, GIMNAZJUM, administracji: RYNEK 4. I. p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odp., należy dołączyć markę na odpow.

Nr telefonu 10.

Cena pojedynczego numeru 20 groszy.

Konto czek. P. K. O. Warszawa 151,902.

Prenumerata kosztuje kwartalnie w Polsce 2 złote, — W Ameryce rocznie 2 dolary. — Ogłoszenia według umowy z Administracją. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej.

Na Nowy Rok.

Składamy sobie wzajemnie życzenia w tym dniu. Jestto jakby rachunek naszych potrzeb narodowych. Wszyscy to dziś czujemy, że pierwszą potrzebą jest silne państwo. Zależy to od Sejmu. I tu naszemu przedstawicielstwu składamy gorącą prośbę, aby się wzniósł ponad wszelkie względy i dał mam pewność lepszego losu w uchwaleniu nowej Konstytucji. Chwila wielka. Sejm może sobie zyskać wiekopomną sławę i zasługę, za którą wielbić go będą następne pokolenia. Nic wielkiego nie dokona się bez ofiary. Im chwila groźniejsza, im zadanie cięższe, tem ofiara musi być większa, ale zasługa tem szlachetniejsza. Jak obchodzimy uroczyście pamiątkę 3 go maja, jak sławimy tych wielkich patrjotów, którzy ją przygotowali, jak chylimy czoło przed ofiarą z przywilejów szlachty, tak życzymy obecnemu Sejmowi, aby dorósłszy do tego poziomu, takie uznanie sobie zjednał u potomnych.

Wielkie zadania wymagają cierpliwości. Gdyby Aleksander Wielki węzeł gordyjski cierpliwie rozwikłał, byłby posiadł panowanie nad Azją, ale rozciął go mieczem i choć doszedł do Indyj, sam młodo umarł, dziedzica nie zostawił, a państwo po nim rozpadło się na czworo. Gdyby Napoleon posłuchał błagań polskich wojowników i na kilka miesięcy odłożył wyprawę na Moskwę, byłby Rosję z wiosną pokonał i ustalił swoje panowanie — tak stracił wszystko i umarł jako

więzień. Naszemu Sejmowi życzymy cierpliwości, bo obecnie ma rozstrzygnąć o naszej przyszłości na długie lata.

Wciąż jeszcze stoimy na przełomie. Polska ma wyjść z zamętu; aby wewnętrznie mogła się ułożyć, musi być silna, zwarta i trwała. Wszyscy dziś wołają o silny rząd; chcemy zatrzymać demokrację, chcemy parlamentarnej kontroli, ale nie chcemy nadal chwiejności i niestałości w rządzie — nowa Konstytucja musi nam zabezpieczyć trwałe rządy i rzeczywistą władzę Głowy Państwa.

Każdy naród ma taką formę państwową i takie rządy, jaki jest jego poziom kultury duchowej. To stwierdza historja, to przejawia się w literaturze — Rosjanie sami poszli do Waregów i prosili ich o objęcie władzy nad sobą; Polacy także takich sobie królów obierali, jacy sami byli — raz obierali Batorego, potem Sassa — daj nam Boże dziś wznieść się do takiej szlachetności, aby nam nowa Konstytucja dawała na czoło Sobieskich, Leszczyńskich, Kościuszków. Stara to rana Polska, że król choć najszlachetniejszy miał tylko pozór władzy — to był ból Batorego, który nie chciał być królem malowanym, ale chciał dla dobra Polski, aby król miał władzę rzeczywistą...

Dziś w państwie zmartwychwstałem ta sama gwałtowna potrzeba — wszyscy ją odczuwamy — wszyscy wołamy o silny trwały rząd — wszyscy oczekują od tego Sejmu, że tak zmieni konstucję, aby Prezydent miał rzeczywistą władzę i aby rząd mógł trwale gospodarować na ogólny pożytek...

Polska to wielka i święta rzecz — ale urok wielkości i świętości u sąsiadów naszych wtedy wzrośnie, gdy przy silnym rządzie Polska będzie potężnem mocarstwem o trwałej polityce pokojowej. *Nema.*

Z Polski i ze Świata.

Opozycja Sejmowa uchwaliła gabinetowi Switalskiego votum nieufności, rząd podał się do dymisji, którą prezydent przyjął powierzając mu nadal prowadzenie spraw, a tymczasem Prezydent zaczął porozumienie z przewódcami stronnictw, z któremi dłużej niż godzinę rozmawiał, badając położenie i nastroje. O rozmowach przewódcy nic nie mówili. Prezydent porozumiewał się nadto z Marsz. Piłsudskim, Sławkiem, Bartlem. Wynik tych narad był taki, że Prezydent powierzył zadanie utworzenia nowego rządu Dr. Bartlowi, który po świętach do dzieła przystąpił i odbył szereg konferencyj z dawnymi ministrami. Rozchodzą się pogłoski, że nowy gabinet będzie taki, aby ze sejmem mógł pracować nad zmianą konstytucji — do nowego rządu nie wejdą PP.: Świtalski, Składkowski, Niezabytowski i Car, a Marsz. Piłsudski już wyraził zgodę na pozostanie w nowym gabinecie z tą samą teką spraw wojskowych.

Nowy rząd. Prezydent Republiki zatwierdził skład nowego rządu, przedstawiony przez Dra Bartla:
Premjer — prof. Bartel.
Sprawy Wojskowe — Marszałek Piłsudski,
Sprawy Zagraniczne — August Zaleski
Skarb — płk. Matuszewski,
Sprawiedliwość — prezes sądu ap. Dutkiewicz,
Przemysł i Handel — Eugenjusz Kwiatkowski,
Praca — płk Prystor,
Spraw Wewnętrz., wojewoda wołyński p. Józewski
Reformy Rolne — p. Staniewicz,
Poczta i Telegraf — płk. Boerner,
Roboty Publicz. — prof. polit. lwow. p. Matakiewicz
Rolnictwo — p. Leśniewski,
Oświata — p. Czerwiński,
Koleje — inż. Kühn.

Sprawa Grabski — Kwiatkowski. W odpowiedzi na przemówienie PP. Świtalskiego i Kwiatkowskiego b. min. fin. Wład. Grabski wystąpił z listem otwartym, aby wykazać, że za jego urzędowania nie było nadużyć z bankami i kredytami. Obecny min. handlu przem. Kwiatkowski znów napisał artykuł w odpowiedzi na wywody P. Grabskiego. Nie możemy tu przytaczać całego artykułu, bo nawet Sz. Czytelnicy nie mogliby się dobrze, zorjentować w tych sprawach skarbowych — jedna ogólna uwaga, że dawny system był błędny i zgubny. Jedna sprawa szczególnie uderzająca, że na wiele niepotrzebnych wydatków pieniądze się znalazły, ale na Chorzów pieniędzy nie było.

Wiadomo, czem jest Chorzów — to spuścizna po Niemcach, umyślnie zdemontowana, aby się stała dla nas Polski grubą kompromitacją ale źle obliczona, bo się znalazł prof. Mościcki, który Chorzów uzupełnił, w ruch puścił i Niemcom pokazał, że i Polacy mają pierwszorzędnych inżynierów i umieją nowocześnie gospodarować. Ale na to trzeba też pieniędzy. Rząd ówczesny nie chciał ich dać, a przyciśnięty do muru, polecił porozumieć się z P. Korfantym, który chciał mówić, ale językiem zrozumiałym.

Min. Zaleski przewodniczącym Rady Ligi Narodów. Sesja styczniowa Rady Ligi narodów zbiera

się w Genewie dnia 3 stycznia i potrwa do 20 stycznia. Posiedzeniom Rady będzie przewodniczył delegat polski minister Zaleski. Ze spraw polskich mogą się znaleźć na porządku obrad co najwyżej drobne sprawy śląskie. — Przewodnictwo polskie na sesji styczniowej przypadnie w chwili, gdy Rada obchodzić będzie 10 letni jubileusz swego ukonstytuowania się.

Dalszy rozłam w szeregach PPS. Wystąpienie p. Paliwody. Dotychczasowy prezes zarządu okręgowego PPS (O.K.W.) w Jaworznie p. Jan Paliwoda, znany działacz socjalistyczny, ogłosił swe wystąpienie z partji. Powody swego wystąpienia p. Paliwoda podaje w ogłoszonej do robotników odezwie, gdzie tłumaczy, że z tymi, którzy idą pod rękę z panami Trąmpczyńskim, Kucharskim i Korfantym, a walczą z tymi, którzy rzetelnie idą za Wodzem Narodu — nie może pozostać razem.

Zaznaczyć należy, p. Paliwoda pracował 30 lat w PPS. i był jednym z organizatorów partji. Ponadto cały szereg pracowników Kas Chorych w Krakowie zgłosiło wystąpienie z partji cekawistycznej.

Zmiana granic w trzech powiatach woj. krakowskiego. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada br. gminy, należące do okręgu sądu grodzkiego w Dobczycach, z wyjątkiem gmin Bilczyce, Gdów i Liglas, oraz gminy: Czechówka, Siepryw, Stojowice i Zakliczyn — wyłączona z powiatu wielickiego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Wieliczce i włączono je do powiatu i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Myślenicach.

Z obszarów działania samorządowych reprezentacyj powiatowych w Myślenicach i w Żywcu wyłączono gminy, należące do pow. makowskiego.

Z powiatu nowotarskiego i z obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Nowym Targu wyłączono gminy: Chabówka, Ponice i Rdzawka i włączono je do powiatu makowskiego.

Z gmin, należących do powiatu makowskiego wraz z gminami: Chabówka, Ponice i Rdzawka utworzono obszar działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Makowie (makowski związek powiatowy).

Ponadto obszar b. powiatu spisko-orawskiego włączono do obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej w Nowym Targu.

„Polska nie może się rozbroić, dopóki Rosja nie jest rozbrojona“. Były premjer angielski Lloyd George wygłosił w Izbie Gmin wielką mowę na temat konieczności czynniejszego rozbrojenia

Len jego uprawa i przeróbka.

Wstęp.

Len jest u nas często uprawianym, więc jego wygląd jest znany gospodarzom. Wyrób płótna lnianego, a więc i jego uprawa znane były dawno np. u Egipcjan na 4 000 lat przed N. Chr. P. Dopóki fabryki nie zaczęły wyrabiać masowo płócien, a Rosja zasypywać nas swoim lnem, dopóty u nas często spotykano domowy wyrób płótna. Powinniśmy teraz rozwinąć plantacje lnu, ażebyśmy w przyszłości od Rosji nie potrzebowali go kupować. Jest trudna konkurencja lnu z bawełną.

Pożytki ze lnu.

Len daje nam najmocniejsze i najdelikatniejsze włókno na rozmaite tkaniny i cenne siemię, zawierające do 35% tłuszczu i do 23% białka. Z siemienia otrzymujemy około 25% doskonałego oleju, zdatnego do potraw, lekarstw, do wyrobu wszelkiego rodzaju szybko schnących pokostów, farb i lakierów do drzewa i do luctoli. Dobrze przygotowany olej, niezafałszowany trawicą lub innemi trującemi nasionami chwastów, może być użyty do jedzenia lub lekarstw; zafałszowany tylko do technicznego przerobu. Z powodu rozwoju budownictwa zapotrzebowanie na olej lniany stale u nas wzrasta. Siemię lniane spasać zmielone, to lepiej bywa strawione. Starszym cielętom do każdego litra chudego mleka dodają około 50 grm. mielonego siemienia albo około 70 grm. makuchu lnianego, to zastępuje tłuste mleko. Na wrzody okłady z gorącego siemienia. O ile siemię lniane nie było zafałszowane nasionami chwastów, to po wyciśnięciu oleju pozostaje doskonała treściwa pasza makuch zawierający 30—32% strawnego białka i 10—12% strawnego tłuszczu. Zafałszowany gorszy. Ciepłe siemię lub makuch wydzielają śluz, który działa przeczyszczająco razem z tłuszczem. Unieszkodliwia wtedy działanie zatwardzających pasz, np. łubinu. Sam makuch najlepiej dawać na sucho, rozdrobniony dla starszych zwierząt. Plewa lniana jest doskonałą karmą dla domowych zwierząt. Krótkie włókno czyli pakuły ma również zastosowanie do grubych wyrobów, a drobne ich ka-

Mówca napadł w ostrych słowach na działalność Ligi Narodów, biorąc w obronę propozycje sowieckie, jako zasługujące na szczególne rozważanie. Według Lloyd Georgea, rozbrojenie we wschodniej Europie uzależnione być musi od akcji rozbrojeniowej Sowietów. „Nie można mieć żadnej pretensji do Polski i Rumunji, że się nie rozbrajają, mówił Lloyd George, jeżeli po tamtej stronie granicy utrzymywana jest olbrzymia armja, hołdująca doktrynom, które w obu wspomnianych państwach traktowane być muszą jako zgubne i destrukcyjne, a które w każdej chwili pchnąć mogą tę armję poprzez granicę. Już raz tak się stało w stosunku do Polski, a może się to stać znowu, więc istotnie Polska nie może się rozbroić, dopóki Rosja nie jest rozbrojona".

Miny na Bałtyku 6 min na brzegu polskim. W ostatnich czasach szalejące na Bałtyku burze pozrywały z uwięzi większą ilość min, założonych jeszcze w czasie wojny światowej przez Niemców i Rosjan. Przyczynia się to wznacznej mierze do zwiększenia niebezpieczeństwa żeglugi. Dotąd na brzeg polski morze wyrzuciło sześć min. Ostatnio zauważono minę u brzegów Estonji, którą udało się wyłowić i unieszkodliwić.

Prawa i obowiązki szeregowych marynarki wojennej. W ostatnim dzienniku rozkazów M. S. Wojsk. znajduje się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej wraz z rozporządzeniem wykonawczem ministra spraw wojskowych do tej ustawy. —

Prawa te różnią się pod pewnymi względami od praw i obowiązków szeregowych zawodowych w wojsku, a mianowicie: 1) w wojsku szeregowym zawodowym może być tylko podoficer, w marynarce zaś wojennej również starszy marynarz. 2) szeregowy zawodowy w wojsku podpisuje zobowiązanie do służby na trzy lata, w marynarce zaś na pięć 3) W marynarce został utworzony stopień bosmana floty, jako najstarszy stopień podoficerski, równy wycofanemu już dziś w wojsku stopniowi „chorążego" (Iskra)

Pół miljona Polaków w ciągu 6 lat zmarło na suchoty Prof. Janiszewski, prezes krakowskiego Towarzystwa przeciwgruźliczego, przedstawił na walnem zgromadzeniu tego towarzystwa spustoszenia, jakie poczyniła gruźlica w Polsce. Z wywodów prof Janiszewskiego okazuje się, że w ciągu pierwszych sześciu lat od czasu powstania państwa polskiego umarło na gruźlicę zgórą pół miljona Polaków, czyli tylu, ilu ich w czasie wojny zginęło.

---

wałki i pył w Rosji przy pomocy specjalnych maszyn kolonizują tj. zamieniają na watę, a nawet i bawełnę strzelniczą. Październierzami palą, lub przerabiają je na celulozę, a następnie na papier.

Odmiany lnu.

1) Len zwyczajny (Linum usitatissimum) u nas w 2 odmianach uprawiany: A) Len słomień, zmłoceń albo wielkolen (linum usitatissimum vulgare) uprawiany na włókno. Ma wysoką łodygę, dorastającą do 1½ metra, rozgałęzioną tylko koło czubka, przez co daje delikatniejsze, lepsze włókno o szaro srebrnym połysku. Ma małe kwiatki, zamknięte główki nasienne. Pod wpływem klimatu i innych czynników w rozmaitych miejscowościach powstały odrębne jego odmiany, np. ryski, pskowski, łotewski, niemiecki niebiesko kwitnące, a amerykański i holenderski niebiesko i biało kwitnące. Te ostatnie mają jaśniejszą barwę siemienia. Niebiesko kwitnące lny holenderskie dają delikatniejsze włókno niż biało kwitnące. Pskowski ma opinję najlepszego lnu. Posiane w innych warunkach lny, szybko się wyradzają (np. rygski) więc pożądane corocznie siać oryginalne nasienie.

B) Len skoczeń czyli samosiej (linum usitatissimum crepitans), znacznie niższy, silnie rozgałęziony, daje złe włókno, ale dużo siemienia. Kwiaty i główki nasienne większe, otwierają się podczas dojrzewania i siemię wysypuje się z szelestem, więc trudny sprzęt: Mało uprawiany i tylko na kresach wschodnich. Pochodzenie lnu poznają po nasionach chwastów w siemieniu.

Na plony siemienia i włókna ma wpływ odmiana. Na stacji doświadczalnej w Poturzynie w r. 1912—1913 największe plony dał mnie nietknięty pchełką biało kwitnący len amerykański (3690 funtów słomy i 275 funtów nasienia) a najmniejsze samosiej, silnie uszkodzony pchełką (250 f. słomy i 210 f. nasienia na 1 mordze.) Próby w Kościelnicy, Kościelcu i Skierniewicach wykazały w r. 1923 - 1926, że najlepsze plony słomy i włókna dał len holenderski. W Kościelnicy oryginalny łotewski len dał 4.9 cent. metr siemienia i 44.4 cent metr słomy, a równocześnie siemie sprowadzone w poprzednim roku, tylko 4,5 cetn. metr siemienia i 34,4 cetn. metr. słomy

Analfabetyzm w Polsce. W województwie warszawskiem jest 32.5 procent analfabetów, w poleskiem 71 proc. w krakowskiem 18.4 proc., w pomorskiem 5.1 proc., w poznańskiem 3.7 proc., a na Śląsku Cieszyńskim zaledwie 2 5 proc

Jakie zmiany poczynił rząd w projekcie ustawy o ubezp. społecznem. (Iskra) Wycofany z sejmu projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznem został przez ministerstwo pracy i opieki społecznej zmieniony w całym szeregu zasadniczych punktów, a zmiany te są zatwierdzone już przez Radę Ministrów. Zasadniczą myślą zmian jest większe zespolenie ubezpieczenia robotników z ubezpieczeniem pracowników umysłowych, oraz usprawnienie działalności instytucyj ubezpieczeniowych. Pierwsze z tych zadań będzie uskutecznione przez utworzenie zarówno dla zakładów ubezpieczeniowych robotników, jak i pracowników umysłowych wspólnego związku zakładów, który zespoli tę część administracji ubezpieczeniowej, jaka bez względu na rodzaj instytucji wymaga jednolitego i zcentralizowanego kierownictwa A więc do zadań związku należeć będzie uzgadnianie i uzupełnianie działalności zakładów ubezpieczeniowych w sprawach lecznictwa i profilaktyki, organizacja planowej lokaty kapitałów, usprawnienie administracji kas i tp. Ponadto w łonie związku zakładów utworzone będą dwie odrębne sekcje, jedna — ubezpieczenia robotników, a druga pracowników umysłowych, które zajmą się przeprowadzaniem rozrachunków między właściwemi zakładami z tytułu świadczeń pieniężnych i normowaniem wzajemnych stosunków między niemi, lustracją podległych zakładów i tp. Ważne zmiany są również przewidziane w samej strukturze organizacyjnej kas i zakładów ubezpieczeniowych. W miejsce podwójnych organów samorządu ubezpieczeniowego (rady i zarządy) na czele instytucji stać będzie rada zarządzająca, skupiająca w swem ręku pełne uprawnienia, a nowym organem wprowadzonym dopiero obecnie będzie dyrekcja o uprawnieniach określonych ustawowo i silnej dzięki temu pozycji. Dużą wagę przywiązują nowe przepisy do przeniesienia czysto administracyjnych funkcyj spełnianych dotąd przez wieloosobowe i niefachowe zarządy, na czynnik fachowy (dyrekcję), z równoczesnem wzmocnieniem stanowiska dyrektora, co zapewni sprawne funkcjonowanie aparatu administracyjnego. Do objęcia stanowiska dyrektora w kasach wymagane będzie spełnienie szeregu warunków,

---

z 1 hektara. Powinno się corocznie sprowadzać oryginalne nasienie.

Klimat.

Len lubi ciepło i dużo deszczu w czasie swojego wzrostu, szczególniej w maju i czerwcu. Susza, suszące wiatry lub częste zmiany temperatury mu szkodzą. Najlepiej udaje się w bliskości dużych zbiorowisk wody, tj. mórz, jezior i tp. lub gdzie pada dużo deszczu, a więc na Podkarpaciu, Polesiu, Wileńszczyźnie. Nowogrodczyźnie i tp.

Rośnie 3—4 miesięcy.

Gleba.

Najlepsze dla lnu są glinki i urodzajne piaski nie zlewne, oczyszczone z chwastów, obfite w próchnicę, spoczywające na przepuszczalnem podglebiu. Wilgoć utrzymywać w nich między rzędową uprawą. Ziemie za suche, to krótka słoma. Na ziemiach bardzo urodzajnych np. murszach często wylega i ma więcej chorób grzybkowych. Ciężkie podmokłe ziemie nie są odpowiednie, trzeba len siać wcześniej, rzędy co 20 cm. do motyczenia. Na ziemiach wapiennych daje łamliwe włókno. Udaje się tam, gdzie można uprawiać okopowe.

Miejsce w płodozmianie.

Len jest bardzo dochodową rośliną dla ekstenzywnych gospodarstw. Nie znosi nadmiaru wapna, więc bardzo odpowiedne na kwaśne ziemie, których u nas jest bardzo dużo. Nie znosi ziemi zachwaszczonej, więc uprawiać go po niezaperzonej koniczynie (na wolno działający azot), strączkowych na pasze, po oziminie, owsie, burakach, rzepaku, po długoletnich, odłogach pastwiskach, karczunkach i nowiznach. Po ziemniakach i jęczmieniu potrzebuje obfitego nawożenia potasowego. W Ameryce stosują sposób u nas nieznany: len wsiewają w zboże, a po jego sprzęcie dojrzewa len i daje im 300 400 kilogr. nasienia na 1 hektarze. Widocznie ze względu na rozmnożenie się szkodników i jak niektórzy uczeni twierdzą, trucizny wydzielone korzeniami, len, na urodzajnej ziemi może być w tem samem miejscu co 5 lat, a na mniej urodzajnych co 6 lat i rzadziej.

dających gwarancję, że na czele administracji kasy stać będzie człowiek o pełnych kwalifikacjach zawodowych.

Należy nadmienić, że dla usprawnienia ściśle leczniczych działalności kas poważnie będzie wzmocnione stanowisko naczelnego lekarza kasy.

Obrony doczekały się również prawa pracowników umysłowych, którzy dotąd nie mieli żadnego wpływu na działalność kas, jako stale majoryzowani liczbą ubezpieczonych robotników. Według przepisów obecnie zmienionych w większych kasach mandaty w radach zarządzających będą rozdawane wedle zasady proporcjalności, stosownie do ilości ubezpieczonych robotników i pracowników umysłowych, a w kasach mniejszych conajmniej jeden mandat w radzie zarządzającej, rezerwowany będzie dla przedstawiciela pracowników umysłowych.

Wiek uprawniający do pobierania renty, bez względu na zdolność do pracy obniżony został z 65 na 60 lat.

Nadzór nad związkiem zakładów sprawować będzie minister pracy i opieki społecznej a nad poszczególnemi zakładami — urzędy ubezpieczeń, które utworzone będą w siedzibie każdego zakładu ubezpieczeń robotników i pracowników umysłowych. W zakresie lecznictwa i profilaktyki nadzór państwowy nad instytucjami ubezpieczeniowemi będzie sprawowany w ścisłem porozumieniu z państwową służbą zdrowia.

Wybory samorządowe na Śląsku. Ostateczne wyniki wyborów. Wybory samorządowe, odbyte na terenie województwa Śląskiego do rad gminnych w 8 powiatach oraz do rad miejskich w 11 powiatach wykazały następujące rezultaty: na ogólną ilość 364.717 uprawnionych do głosowania oddano 335.057 głosów, z czego głosów ważnych oddano 332.905, a nieważnych 2.152 głosy. Listy polskie prorządowe uzyskały 138.559 głosy i 2503 mandat, listy polskie opozycyjne uzyskały 104.559 głosy 996 mandat. listy polskie niezdeklarowane 3.497 głosy 21 mandaty, listy niemieckie łącznie 80.427 głosy 405 mand., listy mieszane polsko niemieckie 1.873 głosy 8 mand., listy żydowskie 4.696 gł. 14 mand; razem wszystkie listy prorządowe 2531 mand opozycyjne 1393 mand. razem niezdeklarowane 24 mandaty.

Polacy według wyników ostatnich wyborów rozporządzają zatem na Śląsku większością 166.472 głosów nad Niemcami. Blok prorządowy uzyskał o 1178 mandatów więcej, aniżeli opozycja polska.

Zarobiliśmy 12 miljonów złotych na handlu za

Len pozostawia po sobie czyste pole, ale silnie wyjałowione z pokarmów, szczególniej z potasu, więc po nim trzeba obficiej nawozić, bo nie zostawia resztek pożniwnych. Udają się po nim wszystkie rośliny np. oziminy, strączkowe i inne rośliny głęboko korzeniące się i pozostawiające dużo resztek pożniwnych. Chybiają po nim buraki i jęczmiona.

Nawożenie.

Świeży obornik ze względu na nasiona chwastów. w nim szkodliwy, wytwarza grube włókno i skłonność do wylegania. Można go stosować pod przedplon, co najwyżej na jesieni i to gorący lub skompostowany. Zagranicą czasami leją 17500 litrów gnojówki na 1 hektar na jesieni. Dobrze działa kompost. U mnie w szkole rolniczej w Krzyżewie 240 cent. metr kompostu na 1 hektarze, tak podziałało jak pełny sztuczny nawóz, dając zwyżkę 1680 kilogr. słomy na 1 hektarze. Nadmiar łatwo przyswajalnego azotu szkodliwy, bo len skłonniejszy do wylegania i daje grubsze włókno. Na nie kwaśnych ziemiach dobry siarczan amonu około 100 kilogr. na 1 hektar przed siewem, a na kwaśnych zagranica daje tyleż alkalicznej saletry chilijskiej. Len tj. „łykacz potasu", bo potas daje mu więcej i lepszego włókna, unieszkodliwia złe działanie wapna. Dawać obfitsze nawożenie potasem niż zbóż, wyjałowia z niego ziemię. Można dawać przed siewem na 1 hekt. 150 200 kilogr. 40% soli potasowej lub na jesieni 500—600 kg. kainitu. Nawozy fosforowe przyspieszają jego wzrost, ale mogą zmniejszyć plony. Po zbożowych koniczynach 150—200 kilogr. superfosfatu na 1 hektar. Wapno stosować tylko na kwaśne ziemie na 2—3 lata przed siewem lnu. Popiół drzewny doskonały nawóz nawet na piaski, ze względu na zawartość potasu. Najlepsze lny pskowskie były w Rosji na nowinach po spaleniu lasu. Wszystkie pokarmy pod len muszą być dane w łatwo przyswajalnej postaci. Chociaż ma wrzecionowaty korzeń około 70 cm. długi, ale swojemi korzonkami może pobierać nawozy tylko z ornej warstwy roli, więc tam pokarmy umieszczać. U mnie w Potuszynie w r. 1913 samego superfosfatu 250 kilogr. dało na 1 hektarze zwyżki 110 kilogr. siemienia i 520 kg. słomy, a samej saletry chilijskiej 150 kg. dało zwyżki 180 kilogr.

granicznym w listopadzie. Według urzędowych obliczeń, bilans handlu zagranicznego Polski w listopadzie br. przedstawiał się następująco: Wywieziono 2,071 tys. ton towarów. Wartość wywozu wynosiła 256 milj. zł. Przywieziono 317 tys. ton towarów. Wartość przywozu wynosiła 243 milj. zł. W porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpiło w wywozie zwiększenie w wadze o 180 tys. ton. natomiast zmniejszenie wartości o 3.292 tys. zł. W przywozie nastąpiło zarówno zmniejszenie w wadze o 25,169 ton, jak w wartości o 13,799 tys. zł. Nadwyżka bilansu handlowego w listopadzie wyniosła 12 687 tys. zł. Z ważniejszych zmian zaznaczył się w wywozie wzrost wywozu artykułów spożywczych, paliwa oraz metali. Zmniejszył się wywóz trzody chlewnej oraz drewna.

W przywozie nastąpiło zarówno zmniejszenie w wadze o 25 tys. ton. jakoteż w wartości o 14 miljonów złotych.

Projekt ustawy o ujednostajnieniu terminów płatności państ. podatku gruntowego i składek ubezpieczeniowych (Iskra) W dn. 20 grudnia rb. Ministerstwo Skarbu przesłało do opinji Związku Polskich Organizacyj Rolniczych projekt ustawy o ujednostainieniu terminów płatności państwowego podatku gruntownego i składek za przysowe zabezpieczenie budowli od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Opracowany przez Ministerstwo Skarbu projekt ma na celu usunęcie różnorodności terminów płatności państwowego podatku gruntowego i rat ubezpieczeń od ognia przez dostosowanie ich do terminów płatności rat samoistnych podatków komunalnych. Dotychczas państwowy podatek gruntowy płatny jest w dwóch ratach półrocznych: pierwsza od 15/II do 15/III, druga od 15/X do 15/XI; składka ogniowa płatna jest jednorazowo w marcu kadego roku. Projekt ustala terminy powyższych płatności w następujących terminach: pierwsza rata płatna w kwietniu, druga w czasie od 15/X do 15/XI. Powyższe zmiany uproszczą znacznie gospodarkę pieniężną rolnika, w szczególności drobnego i odciążą go niewątpliwie od zbędnych kosztów związanych z wielokrotnemi wyjazdami do miejsca płatności.

Telegramy listowe między Polską i Węgrami. (Iskra) Od dnia 1 stycznia 1930 r. wprowadzone będą telegramy listowne między Polską i Węgrami Wymiana telegramów odbywać się będzie według przepisów zawartych w zagranicznej taryfie telegraficznej, z uwzględnieniem następujących zmian:

---

siemienia i 900 kilogr słomy Potrzeby nawozowe lnu najlepiej badać poletkami doświadczalnemi.

Uprawa roli.

Uprawa roli powinna być staranna, przedewszystkiem z wytępieniem chwastów Orka przedzmowa możliwie głęboka i dokładna Po koniczynie 2 orki, po ozimnie wczesna podorywka ścierniska i 2 orki, po okopowych 1 orka. Wiosenna orka wyjątkowo, jaknajpłytsza, żeby zerwać skorupę i spulchnić rolę. Ostrożnie, bo można przesuszyć rolę i powiększyć ilość chwastów. Ziemia podczas orki sucha, nie mażąca się Orać na płasko bo w bruzdach len gorszy. O ile nie użyto pogłębiaczy pod okopowe, to je użyć ale tylko na jesieni. Na wiosnę użyć tyle włók, kultywatorów, bron i wal y, żeby rola była pulchną i mogły w nie wniknąć słabe korzonki lnu.

Nasienie.

Nasienie powinno być dobrej odmiany, zmieniane nie rzadziej, jak co 4 lata (bo się wyradza i daje krótszą łodygę) stosownie doczyszczone, ciężkie, jasno brunatnej barwy, błyszczące, ślizgie, bez stęchłego zapachu, ze smakiem świeżego oleju, bez śladów pleśni, dobrze kiełkujące. Dobre siemie ściśnięte w ręku wyślizguje się, ta tylko mała ilość przylepia się do dłoni. Dorodne ciężkie nasienie rzucone na wodę natychmiast tonie (złe powoli tonie) a na żarzących się węglach lub rozpalonej płycie kuchennej natychmiast skacze, a potem zapala się (złe tli się). Wielu radzi siać dobrze przechowywanem przeszłorocznem nasieniem (bo słabe nasiona stracą swoją siłę kiełkowania) lub suszyć te świeże nasienie 3—5 godzin w piecu chlebowym w ciepłocie 30—36° (bo goręcej może się przypalić siemie) to chociaż taki len wschodzi o kilka dni później, jednak niema czasami słoma do 3 razy dłuższa i ciensze włókno. Dobrze przechowane siemię utrzymuje swoją siłę kiełkowania do 6 lat. Długołodygowe rośliny dają takie same potomstwo, więc robić wybór czyli selekcje (u nas ta ważna czynność prawie nieznana i z nich rozmnażać nasiona. Jednolite doradne, doczyszczone nasienie daje równe wschody. jednolitą słomę i włókno. Mieszane nasienie daje niejednolitą słomę, trudna do moczenia i wrzenia. (C. d. n.)

1) w razie niedoręczenia telegramu listowego w Polsce nie zawiadamia się o tem nadawcy, natomiast w razie niedoręczenia telegramu listowego na Węgrzech zawiadamia się nadawcę telegramem służbowym, 2) telegramy listowe w obrocie z Węgrami podlegają rozrachunkowi, międzynarodowym i należy je zapisywać do wykazów kontroli granicznej, oznaczając w uwadze znakiem „L. T“. Opłata od jednego wyrazu telegramu listowego na Węgry wynosi 85 cent. Telegram jednak nie może opiewać na mniejszą sumę, niż 1 fr. 70 cent.

Plan podniesienia eksportu zboża z Węgier. Rząd węgierski zamierza przystąpić w najbliższym roku gospodarczym do budowy magazynów (śpichrzy) zbożowych, niezbędnych z uwagi na konieczność zaopatrzenia rolnictwa w odpowiednie kapitały, oraz potrzebnych dla zachowania czystości poszczególnych gatunków, względnie polepszenia szans eksportowych zboża, głównie zaś pszenicy węgierskiej. Magazyny zbożowe zaopatrzone będą w odpowiednie urządzenia dla czyszczenia i sortowania zboża, przeznaczonego na wywóz. Ponadto na podstawie badań mącznego instytutu doświadczalnego, cały kraj ma być podzielony na obwody, każdy zaś większy obwód (jak np. okolica Cisy) w miarę potrzeby jeszcze na rejony. Każdy obwód będzie uprawiać wypróbowany i w danym obwodzie pod uprawę najbardziej nadający się gatunek pszenicy, poszczególne zaś gatunki będą figurować w handlu pod nazwą, wskazującą ich pochodzenie.

Reforma ta ma być zrealizowana w ciągu kilku lat, prace zaś przygotowawcze węgierskie ministerstwo rolnictwa rozpocznie już w niedalekiej przyszłości.

Eksport baraniny za granicę. (Iskra) Celem ułatwienia eksportu baraniny zagranicę magistrat Królewskiej Huty obniżył opłaty ubojowe w Rzeźni Miejskiej dla firm eksportujących baraninę o 30%.

Wywóz złota z Ameryki (Iskra) Jak donosi paryska „Information“ w jednym tylko tygodniu ub. miesiąca eksport złota z Ameryki osiągnął ogółem wartość 11.212 tys. dolarów, z czego wysłano do Szwajcarji złota na 5.010 tys. dol., do Polski na 5.002 tys. dol, do Francji na 1.000 tys. dol do Meksyku na 150 tys. dol. i do Niemiec na 50 tys. dol. Jest to do pewnego stopnia następstwem odpływu kapitałów ze Stanów Zjednoczonych, których, jak obliczają, Europa zabrała dotychczas w olbrzymiej kwocie 27 miljardów dolarów. Według dotychczasowych obliczeń produkcja złota w roku bieżącym okazała się mniejszą od zeszłorocznej. Francja korzysta z każdej sposobności, powiększając stale swój zapas kruszcu. W pierwszych 9 ciu miesiącach rb. rezerwy złota Banku Francji wzrosły, gdy jednocześnie rezerwy amerykańskich banków federalnych poczęły się zmniejszać. W listopadzie zaś po raz pierwszy eksport złota z Ameryki wykazał przewyżkę nad importem w wysokości 22.4 milj. dolarów.

Krajowa produkcja cukru (Iskra) W ubiegłej kampanji cukrowniczej 1928—29, czynnych było 72 cukrownie o łącznej produkcji z górą 670 tys. ton cukru w przeliczeniu na biały kryształ, wartości około $^1/_2$ miljona zł. Wysokość kapitału ulokowanego w przemyśle cukrowniczym szacowana jest w przybliżeniu na 470 milj. zł. Konsumpcja wewnętrzna wynosiła 370 tys. ton cukru (przeciętnie 13 kg. na głowę ludności.) Podatek spożywczy (akcyza) przyniósł Skarbowi Państwa około 140 milj. zł. podatek zaś obrotowy państwowy i komunalny), płacony przez cukrownie około 10 milj. zł. W bieżącej kampanji czynnych będzie 71 cukrowni. Tegoroczna produkcja cukru w całej Polsce obliczona jest naokoło 800 tys. ton cukru z czego cukrownie związku poznańskiego 420 tys. ton. Z ogólnej prokukcji na eksport przeznaczoną będzie przeszło 50%.

Posiedzenie nowego parlamentu w Czechach. Dnia 12 bm. odbyło się w Pradze pierwsze posiedzenie nowo wyobranego parlamentu. Po złożeniu przez posłów ślubowania, które odebrał premjer Udrzal, odbyły się wybory do prezydjum Izby. Przewodniczącym wybrany został przedstawiciel agrarjuszy Malipeter, przewodniczący poprzedniego sejmu. Na znak protestu przeciwko temu wyborowi, ludowcy słowaccy i niemieccy chrześcijańsko-socjalni, którzy poza komunistami stanowią właściwą opozycję, opuścili salę. Komuniści, zarówno w czasie sładania przerzeczenia, jak i wczasie wyboru prezydjum prowadzili hałaśliwą obstrukcję za uwolnieniem z więzienia ich przywódców.

Na posiedzeniu dniu następnym wygłosił premjer Udrżal program rządowy, w którym wskazał w pierszym rzędzie na trudności gospodarcze, jakie czekają rząd w związku z powszechnym kryzysem gospodarczym. O programie rządowym oświadczył premjer Udrżal, że w pierwszym rzędzie należeć będzie do niego zakończenie prac, wszczętych przez poprzedni gabinet. W polityce zagranicznej utrzymana będzie dotychczasowa linja.

Watykan przyjmuje polskie depesze. Władze

administracyjne miasta Watykanu ogłosiły, że biura telegraficzne miasta rozpoczęły już swoją czynność. Telegramy, które przedtem były redagowane w języku francuskim, mogą być wysyłane z Watykanu w językach: łacińskim, włoskim, francuskim angielskim, polskim, hiszpańskim i niemieckim.

Francuzi przelecieli Atlantyk. Samolot rozbił się podczas lądowania. Dwaj lotnicy francuzcy przelecieli szczęśliwie w ubiegłym tygodniu południową część Oceanu Atlantyckiego między Afryką i Ameryką.

W pobliżu portu Pernambuco w północnej Brazylji samolot rozbił się podczas lądowania. Lotnicy po 36 godzinach lotu zmuszeni byli do lądowania na odludnym wybrzeżu Brazylji z powodu wyczerpania zapasów benzyny. Samolot jest zniszczony, obaj lotnicy ranni.

37 miljardowy budżet Miarą bogactwa Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej — jest budżet tego państwa, projektowany na rok 1931. Budżet ten po przeliczeniu na złote polskie wynosi przeszło 37 miljardów złotych.

Możliwość nowych wyborów w Anglji Organ partji pracy „Daily Herald“, a zanim cała prasa, rozważają możliwość rozwiązania parlamentu i przeprowadzenia na wiosnę nowych wyborów. Centrala partji wydała instrukcje do oddziałów okręgowych w sprawie poczynienia przygotowań do ewentualnych wyborów.

Górska Szkoła Rolnicza Męska

Powiatu Limanowskiego im Marszałka Piłsudskiego w Łososinie Górnej. Stacja kolejowa; Łososina Górna, Poczta i telegraf: Limanowa.

Celem szkoły jest wyrobienie wzorowych rolników, dzielnych obywateli, którzyby w przyszłości pracowali pożytecznie na własnych gospodarstwach dla siebie i dla podniesienia wsi. Za najważniejsze zadania stawia sobie szkoła uszlachetnienie charakteru uczniów i szczepienie w nich podstawowych zasad obywatelskich oraz nauczenie na podstawie książki i praktyki, jak gospodarstwo górskie winno być urządzone i prowadzone, aby dało największy dochód. W nauce gospodarstwa szczególny nacisk kładzie się na hodowlę zwierząt, na uprawę wszelkich roślin pastewnych, kulturę łąk i pastwisk, ogrodnictwo zwłaszcza sadownictwo. Nauka mleczarstwa odbywa się we wzorowej spółdzielni mleczarskiej założonej przy szkole; nauka stolarstwa, kołodziejstwa, rymarstwa i koszykarstwa w miesiącach zimowych w osobnej na ten cel urządzonej sali.

Nauka trwa 11 miesięcy od 15 stycznia do 15 grudnia, i jest bezpłatna, całe zaś utrzymanie ucznia w szkole kosztuje 40 zł. miesięcznie, to też za cały kurs 440 zł.

Uczniowie z powiatu Limanowskiego płacą 25 zł. miesięcznie, to jest za cały kurs 275 zł.

Przyjmuje się uczniów w wieku od 16 do 30 lat, którzy po ukończeniu szkoły pracować będą na własnem gospodarstwie lub na gospodarstwie najbliższej rodziny.

Do podań o przyjęcie, które należy przesyłać pod adresem: „Szkoła Rolnicza w Łososinie Górnej, Poczta Limanowa“ winny być załączone następujące dokumenty:

1) Wyciąg z metryki na dowód wieku kandydata, 2) Świadectwo ukończenia szkoły powszechnej, 3) Poświadczenie Urzędu gminnego, że kandydat względnie jego najbliższa rodzina posiada gospodarstwo rolne, na którem w przyszłości będzie gospodarował, z podaniem obszaru tego gospodarstwa, 4) Świadectwo moralności potwierdzone przez miejscowego Ks. Proboszcza, 5) Świadectwo zdrowia wydane przez lekarza powiat. (dla kandydatów z powiatu Limanowskiego wydaje bezpłatnie świadectwa potrzebne do podań o przyjęcie do Szkoły Rolniczej Lekarz Powiatowy a zarazem Referent Sanitarny Tymcz. Zarządu Pow. Dr. Mieczysław Hisztin), 6) Zezwolenie ojca lub opiekuna na wstąpienie do Szkoły, o ile kandydat nie ma ukończonych lat 21. 7) Pisemne zobowiązanie ojca lub opiekuna do płacenia kosztów utrzymania ucznia w szkole z podaniem, w jakich terminach należytość zostanie uiszczona.

Kandydaci, których nie stać na pokrycie kosztów utrzymania w szkole z własnych funduszów, mogą prosić Tymcz. Zarząd Powiatowy w swoim powiecie o przyznanie im stypendjum.

Każdy uczeń obowiązany jest przywieźć ze sobą do szkoły: Siennik, poduszkę, koc, 2 prześcieradła, 2 poszewki na poduszkę, 3 zmiany bielizny, 3 pary skarpetek, 2 pary butów (mogą być też z cholewami), 1 ubranie do kościoła (najlepiej strój ludowy), 1 ubranie do pracy na codzień, szczotki do butów, szczotkę do ubrania, grzebień, mydło, 2 ręczniki i kuferek.

Zeszyty, ołówki, pióra, atrament można nabyć w sklepiku szkolnym.

Bliższych wyjaśnień udziela ustnie na miejscu lub pisemnie Kierownictwo Górskiej Szkoły Rolniczej w Łososinie Górnej, Poczta Limanowa, Stacja kolejowa Łososina Górna.

ś. † p.

Dyr. Roszek z Olczy zmarł...

„Dyrektor Wład. Roszek z Olczy zmarł" — taka wiadomość rozeszła się lotem błyskawicy po Zakopanem i najbliższej okolicy, budząc wszędzie nie tylko zdumienie, ale zarazem głęboki żal. Zdziwienie do pewnego stopnia zrozumiałe, bo przecież do ostatniej chwili czuł się dyr. Roszek zupełnie zdrowy i krzepki mimo podeszłych lat. Niestety — śmierć nie wybiera i o zgodę nie pyta. Przyszła nagle chyłkiem niby złodziej oszczędzając Mu zato cierpień fizycznych, które są zwykłym udziałem większości śmiertelników. Opatrzność wszakże Najwyższego okazała się łaskawą względem Niego, zsyłając śmierć akurat w tym czasie kiedy w szkole znajdował się miejscowy proboszcz, który był w możności udzielić Mu jeszcze, ostatniego rozgrzeszenia. Przygotowany na drogę wieczności, odszedł na Gody, które Mu zgotował Pan w nagrodę za Jego wierną służbę i ziemskie trudy.

Odszedł tedy od nas człowiek o świetlanej duszy i gołębiem sercu, znakomity wychowawca, jakich się naogół rzadko spotyka, wybitny działacz społeczny i wielki obywatel. Jest rzeczą wprost zadziwiającą, jak ten człowiek pracował do ostatka, zaś o należnej Mu oddawna emeryturze nie chciał nawet słyszeć. Pracował nie dlatego, że musiał, ale poto, że zajęcie codzienne było potrzebą Jego zacnej duszy, praca była Jego ukochaniem. Gdyby Go nawet zwolniono od Jego szkolnych obowiązków, co Mu się słusznie należało, to śmiem twierdzić, że brak rzetelnej pracy byłby Go właśnie o chorobę przyprawił. Kto miał sposobność znać Go zblizka, ten musiał szanować i podziwiać tego człowieka, który potrafił znaleźć czas nietylko dla szkoły i dużej pasieki (prowadzonej nadzwyczaj wzorowo), ale także miał czas na pracę społeczną.

Ze względu na szczupłe ramy, jakiemi „Gazeta Podhalańska" rozporządza, byłoby trudno wyliczać tu szczegółowo, co zdziałał dyr. Roszek dla nas — Górali, odkąd przybył na Podhale. Okazały budynek i sklep „Kółka Rolniczego" w Olczy, który stworzył z niczego jeszcze przed wojną, jest wymownym dowodem Jego energji i zapobiegliwości. Również powstanie osobnej w Olczy parafji przed kilkunastu laty zawdzięczać trzeba głównie Jego zabiegom. Jak wielkiem okazało się to dobrodziejstwem dla naszych ludzi, można dopiero dzisiaj w całej pełni ocenić. Że zaś praca społeczna na Podhalu nie jest rzeczą łatwą, ani też pociągającą, na co składają się niespotykane gdzieindziej warunki i odrębny, trudny do ujęcia w ramy organizacyjne charakter góralski, o tem chyba nie mam potrzeby się rozpisywać. Mimo rozlicznych przykrości, jakie dyr. Roszka w życiu spotykały niejednokrotnie ze strony tych, którym dobrze robił, nie zniechęcał się nigdy, bo wiedział, że słuszność zawsze musi zwyciężyć, a rzeczy szlachetne i pożyteczne znajdą pierwej czy później uznanie. Jako długoletni radny do gminy w Zakopanem pracował z całem poświęceniem dla ludności góralskiej, chociaż wdzięczności zato nie zawsze znachodził. Fakt powyższy zasługuje tem więcej na podkreślenie, że pełniąc obowiązki radnego w ciągu 25 lat, musiał odbywać drogę (5 kwadransy w jedną stronę) z Olczy do Zakopanego bez względu na pogodę, deszcz czy błoto i nieraz późną porą wracać do domu, zamiast spędzić ten czas wygodnie przy ciepłym kominku, jakby to z pewnością wielu na Jego miejscu uczyniło. —

„Dyr. Roszek zmarł" — poprostu nie chce się wierzyć, że wśród nas zabrakło tego szlachetnego człowieka. Została jednak pamięć o Nim, pozostał Jego wzniosły duch, który świadczyć będzie wśród pokoleń góralskich, jak się winno pracować nietylko dla siebie i swojej rodziny, ale także dla społeczeństwa. Był gorliwym i praktykującym katolikiem, uosobieniem prawości i obowiązku — oto zwięzła treść Jego przepięknego żywota. Niechaj Go zato Bóg obdarzy chwałą wiekuistą. *Jan Galarowski.*

Zakopane, w grudniu 1929 r.

Życzenia wszelkiej pomyślności

Z NOWYM ROKIEM

wszystkim PT. Prenumeratorom, Czytelnikom, Przyjaciołom i Współpracownikom zasyła

Redakcja.

Nadesłane.

KRONIKA

Ważne dla właścicieli lasów. Chcąc przyjść z pomocą właścicielom drobnych lasków podpadających pod Roz. Prez. Rzeczypospolitej z dn. 24 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 57 poz. 504) „O zagospodarowaniu lasów, nie stanowiących własności Państwa", a to specjalnie w sporządzeniu programów oraz planów gospodarczych na podstawie których po przedstawieniu ich właściwym władzom, uzyskać można prawo użytkowania (wyrębu w lesie), Biuro leśne Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego w Krakowie przeprowadza prace powyższe, przy minimalnem wynagrodzeniu nieprzekraczającem własnych kosztów.

O. T. R. Nowy Targ zawiadamia zainteresowanych, by zwracali się w wyżej podanych sprawach do Sekcji leśnej M. T. R. — Kraków Plac Szczepański 2 ustnie, bądź też pisemnie.

Jeżeli zgłoszenia z jednej gminy, względnie gmin ze sobą sąsiadujących wpłynie większa ilość, wówczas ceny będą odpowiednio obniżone.

Udziela się tamże równocześnie porad w sprawie nabycia nasion, sadzonek leśnych oraz w sprawach jak należy zalesienie nieużytków przeprowadzić.

Cennik:

Za sporządzenie programu gospodarczego do 20 ha... zł. 100.—

Za sporządzenie programu gospodarczego do 50 ha... zł. 200.—

Za plan urządzenia obszarów większych niż 50 ha po zł. 7.— od hektara lasu.

Zarząd O. T. R. N. Targ.

Kto jest ciekawy do rolnictwa. W numerze 47 Podhalanki w artykule: „Od dziecka był ciekawy do wszystkiego" napisaliśmy i udowodniliśmy, że rolnictwa trzeba się taksamo uczyć, jak rzemiosła i że nie wystarczy nie być sietniakiem, mieć silne plecy i silne ręce i robić, tak jak ojce robili, ale że trzeba dowiedzieć się i nauczyć, jak to gospodarują górale w Szwajcarji i w innych krajach i zastosować to u siebie.

Pisaliśmy też, że takie szkoły rolnicze dla górali będą dwie na Podhalu i że jedna już jest w Łososinie górnej za Mszaną dolną, a druga że będzie założona w Nowym Targu.

Otóż Szkoła Rolnicza w Łososinie górnej, jak to podaliśmy w przedostatnim numerze Podhalanki ukończyła dn. 15 grudnia rok szkolny. Teraz są wpisy na nowy rok szkolny rozpoczynający się 15 stycznia 1930 r. I. Sabig.

Ministerstwo reform rolnych wydało broszurę „Ustawa z dnia 23 marca 1929 r. o uregulowaniu stanu hipotecznego parcelowanych nieruchomości ziemskich województwach południowych wraz z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 16 sierpnia 1929 r. oraz uwagami i objaśnieniami, opracowanemi przez Dra Zygmunta Hahna".

Broszurę powyższą można nabywać w Ministerstwie Reform Rolnych — skład główny wydawnictw (Warszawa pl. Dąbrowskiego 5). Cena jej wynosi 75 gr. z przesyłką pocztową ze zaliczeniem pocztowem 1 zł. 50 gr.

Rynek zbożowy. Ceny z dnia 17 grudnia 1929 r. Warszawa. Żyto 24 — 24.25, pszenica 38 — 39, owies jednolity 23 — 24, jęczmień na kaszę 24 — 25, browarny 27 — 29, groch polny jadalny 38 — 43, fasola biała 90 — 95, mąka pszenna luksusowa 71 — 74, 4/0 61 — 64, mąka żytnia pg. typu przepisowego 40 — 42, otręby pszenne szale 20 — 21, średnie 17 — 18, żytnie 13.50 — 13.75, kuchy lniane 42 — 43, rzepakowe 33 — 34.

Wilno. Żyto 25, owies 23—24, jęczmień na kaszę 24, browarowy 21, otręby pszenne 21—22 żytnie 17—18, makuchy lniane 41—48.

Za ten dział Redakcja nie bierze odpowiedzialności

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę

ś. p. Bazylemu Hladiemu,

starszemu sekretarzowi sądowemu w Cz. Dunajcu a to: JWPanu D-rowi Pawłowskiemu Ferdynandowi, lekarzowi miejskiemu w Cz. Dunajcu za bezinteresowną pomoc lekarską, Przewielebnemu Duchowieństwu, JWP. Króżlowej Józefie, JWP. Edwardowi Grodyńskiemu, naczelnikowi Sądu grodzkiego, oraz Kolegom, Przyjaciołom i Znajomym, tą drogą składamy serdeczne „Bóg zapłać"

Żona i córki

Sąd Okręgowy Wydział III w Nowym Sączu dnia 27. września 1929.
III Firm. 256/29
Nr. Spółdz. 40.

Zarządza się wpisanie w rejestrze spółdzielni przy firmie

Towarzystwo Zaliczkowe w Czarnym Dunajcu

Spółdzielni zarej. z ogr. odpow.

że uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 31. maja 1929 dokonano następujących zmian statutu:

§ 1. zdanie pierwsze opiewa: firma spółdzielni brzmi: „Bank spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością w Czarnym Dunajcu".

§ 2. ustęp drugi opiewa: przedmiotem spółdzielni są następujące czynności:

1) udzielania kredytów we formie dyskonta weksli, pożyczek skryptowych, oraz rachunków bieżących i pożyczek zabezpieczonych, bądź hipotecznie bądź przez poręczenie, bądź zastawem papierów wartościowych, wymienionych w punkcie 5 niniejszego paragrafu;

2) redyskonto weksli:

3) przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów płatnych okazicielowi:

4) wydawanie przekazów, czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach Państwa z tem, że dokonywanie tych czynności dla niecczłonków uzależnione jest od przynależności do związku rewizyjnego;

5) Kupno i sprzedaż na rachunek własny, oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych, państwowych i samorządowych listów zastawnych, akcyj, central gospodarczych i przedsiębiorstw organizowanych przez Spółdzielnie i Związki, lub centrale gospodarcze, oraz akcyj Banku Polskiego;

6) odbiór wpłat na rachunek osób trzecich, inkaso weksli i dokumentów, z tem, że wykonywanie tych czynności dla nieczłonków uzależnione jest od przynależności do Związku rewizyjnego;

7) przyjmowanie subskrypcji na pożyczki państwowe i komunalne, oraz na akcje przedsiębiorstw o których mowa w punkcie 5 paragrafu niniejszego;

8) zastępstwo czynności na rzecz Banku Polskiego i banków państwowych;

9) przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów, oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczonych.

„Czynności wymienione pod L. 1. a to udzielanie kredytów jako czynności główne, ogranicza się tylko i wyłącznie do członków spółdzielni".

Redaktor odpowiedzialny: Jan Krauzowicz Drukarnia „Podhalańska" W. Ostrowskiego przedtem I. Borka w Nowym Targu